

A. FÖLDHASZNÁLAT

Ebben a fejezetben a gazdaság használatában lévő földterülettel kell elszámolni, tulajdontól függetlenül. A művelési ágak területének meghatározásánál a tényleges használatot kell figyelembe venni, NEM a földhivatali bejegyzésben szereplőt. Például, ha a feltört gyepen szántóföldi művelést folytatnak, akkor a területet szántóként; ha a szántóterületen erdőt, szőlőt, gyümölcsöst telepítettek, akkor erdőként, szőlőként, gyümölcsösként kell számba venni.

FOGALMAK

Használt terület: az a földterület, amely a gazdaság tényleges használatában van, függetlenül a földtulajdonjogi nyilvántartástól.

Bérelt terület: a gazdaság tényleges használatában lévő olyan földterület, amelyre előzetes megállapodás szerint (kézpénzben, természetben vagy egyéb szolgáltatás útján) fizetett bérleti díj ellenében, írásbeli, vagy szóbeli bérleti szerződést kötöttek. A bérelt földterület vonatkozhat a teljes gazdaságra, illetve különálló földtagokra.

Bérelt terület elhelyezkedése: Az A1., A7., A8. és A11. tábla "c" oszlopában annak a megyének (megyéknek) a nevét kell feltüntetni, ahol a bérelt földterület található. A megyei bontásban megadott bérelt területek összegének meg kell egyeznie a bérelt terület összesen.

Földbérleti díj: a bérelt terület 1 hektárjára jutó, pénzben megállapított, vagy "forintosított" díj. Több éves szerződés esetén a 2013. évre vonatkozó pénzüsszeg.

Egyéb jogcímen használt terület: ide tartoznak a részes művelésű; a díjmentesen megművelt úgynevezett szívességi használatú és bizonyos hivatal, tisztség betöltése címén kapott földterületek; illetve közbirtokból kizárólag a gazdaság által használt terület.

Öntözhető terület: az adott művelési ágban az a maximális nagyságú terület, amely a gazdaság számára általában rendelkezésre álló berendezésekkel és vízmennyiséggel öntözhető.

Felszíni vízelvezetés megoldott: az adott művelési ágban annak a területnek a nagysága, amelyről a belvíz elvezetése felszíni vízelvezető rendszerekkel megoldható.

Talajcsövezés megoldott (drénezés): az adott művelési ágban annak a területnek a nagysága, ahol a talajvíz terepszint alatti szabályozása csőrendszerrel megoldott.

A1. Szántó

FOGALMAK

Szántó és szántóként használt kert (0100): minden olyan terület, amely rendszeres szántóföldi művelés alatt áll, tekintet nélkül arra, hogy a talajmunkát milyen módon végzik, vagy a területen átmenetileg növénytermelést nem végeznek (ugaroltatják).

Ide tartoznak:

- eladási vagy takarmányozási célra vetett szántóföldi növények (gabonafélék, ipari növények, zöldségfélék, virágok, dísnövények) területe. A kertben termelt takarmánynövények, gabonafélék stb. területeit is a szántó művelési ágnál kell elszámolni!
- szabadföldi, nem járható védőborítás alatti növénytermesztésre használt földterületek;
- szamóca területe;
- ugaroltatott terület: a gazdasági év teljes időtartamára pihentetett terület, amely lehet zöldtrágya termesztése céljából bevetett terület (zöldugar), spontán kikelt természetes növényzettel fedett vagy kopár terület növények nélkül;
- időszaki gyep területe.

Nem tartoznak ide:

- üvegházi, illetve egyéb járható védőborítás alatti termesztésre használt földterületek; melyeket az A6.táblában kell elszámolni;
- faiskolák (dísz- és gyümölcsfaiskolák, szőlőiskolák, karácsonyfa-, erdészeti faiskolák, kivéve a gazdaság saját igényeinek kielégítésére telepített, erdőben található erdészeti faiskola),

melyeket az A9. táblába kell beírni.

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

- a táblában a 2013. május 31-én a gazdaság **használatában lévő** területekkel kell elszámolni;
- a tábla 0100 sor „d” oszlopában a saját tulajdonú területeken kívül a bérelt és egyéb jogcímen használt területeket is fel kell tüntetni. Csak a gazdaság által ténylegesen használt területet kell figyelembe venni, azokat a területeket, melyeket a gazdaság bérbe adott vagy mások használnak, a táblában nem szabad feltüntetni;
- a használt földterület elszámolásánál figyelembe kell venni a közös földterület (közbirtok) gazdaság által történő kizárólagos használatát. Amennyiben a közbirtok használatának joga nem kizárólagos, mint például a közös legelőn való legeltetés joga, akkor az nem szerepelhet a táblában;
- **az önkormányzatoknak, mint gazdasági szervezeteknek, a közbirtokra vonatkozó adatokat az OSAP 1659-es kérdőívben kell kitölteni;**
- a gazdaságban dolgozó munkavállaló fizetségének részeként saját művelésre juttatott földet ahhoz a gazdasághoz tartozónak kell tekinteni, amelyik azt átadta, kivéve, ha a munkavállaló a saját termelőeszközeit használja annak megművelésére;
- az „e” oszlopba az 1 hektárra jutó 2013. évi földbérleti díjat, forintban kell beírni. Ha több megyében is bérel szántót, akkor megyénként adja meg a földbérleti díjat.
- Az A1.-es tábla „f” oszlopában a bérelt földterület minőségét kell megadni a tábla jobb oldalán szereplő kódtáblázat szerint. Ha több megyében is bérel szántót, akkor megyénként adja meg a földminőség kódját. A földminőség kódja:
 - „1”, ha a földterület minősége gyenge (15 AK/ha alatti);
 - „2”, ha a földterület minősége közepes (15-24 AK/ha);
 - „3”, ha a földterület minősége jó (25-35 AK/ha);
 - „4”, ha a földterület minősége kiváló (35 AK/ha felett).

A2. Május 31-én be nem vetett szántóterület

FOGALMAK

Ugar: a gazdasági év teljes időtartamára pihentetett terület, amely lehet vetett vagy spontán kikelt természetes növényzettel fedett, vagy kopár terület növények nélkül.

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

- a táblában az **ugaroltatott** területekkel, valamint a gazdaság által **hasznosított, de május 31.-én be nem vetett** területekkel kell elszámolni;
- a gazdaságilag nem hasznosított, de támogatásra jogosult ugar területét külön is fel kell tüntetni a tábla 0131-es sorában.

A3. Május 31-én bevetett szántóterület nagysága (konyhakert és fólia nélkül)

FOGALMAK

Időszaki gyp: legalább 1 éven keresztül, de legfeljebb 5 évig terjedő időszakra elfoglalt szántóterület, amelyben a fűfélék a domináns növények (Takarmánynövények blokk 9105. Időszaki gyp sor).

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

- az alacsony takarás alatt (síkfólia, fóliaalagút, hollandi ágy) termesztett növények területét szabadföldi termelésnek kell tekinteni, és a tábla megfelelő növény vagy növénycsoport sorában kell elszámolni;

- a táblában a szántóföldön élelmezési, takarmányozási, ipari és szaporítási (magtermesztés) célra elvetett **szántóföldi növények** területével kell elszámolni **2013. május 31-ei állapot** szerint.
- „**ehető gumós és gyökérnövények**” (9106) termékjel a csicsókát és az egyéb, máshol fel nem sorolt gumós és gyökérnövényeket tartalmazza;
- az olyan növények területét, amelyeket az **energiatermelés mellett más célra is** (pl.: takarmány, élelmiszer) használnak, a megfelelő növény soránál (pl.: kukorica biomasszaként a silókukoricánál) is figyelembe kell venni;
- a **kizárólag energiatermelésre használt növények** területét a típustól függően a megfelelő termékjelű sorokban kell elszámolni: az energiafűvet (pl.: miscantusz) a 1472. sorban, a fás szárú, de erdőnek nem minősülő növényeket a 9167 („fás szárú energianövények szántón”) sorban, a többi energianövényt az „egyéb energianövények szántón” – 9168 sorban.

A4. Zöldségfélék és szamóca területe május 31-én (konyhakert és fólia nélkül)

FOGALMAK

Vetésforgó: a növények előre megtervezett, adott területen egymást váltó termesztésének gyakorlata.

Kertészeti vetésforgó: A zöldségfélék és szamóca összes területének azon része, amelyen csak kertészeti növények (zöldségfélék, szamóca, szántóföldi virágok és dísnövények) váltakoznak a vetésforgóban.

Az elszámolás menete:

- a táblában a szabadföldön termesztett zöldségfélék és szamóca területével kell elszámolni **2013. május 31-ei állapot szerint**, az előnyomott soroknak megfelelően;
- a konyhakertben, illetve járható takarás alatt történő termesztést nem kell figyelembe venni a táblában;
- a kizárólag más kertészeti növényekkel együtt, vetésforgóban termesztett növények területét a 9180-as sorban összesítve is fel kell tüntetni.

A5. Energiatermelés céljára termesztett szántóföldi növény május 31-én

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

A táblában az **energiatermelés céljára vetett szántóföldi növények összesített területét** kell feltüntetni, vagyis a táblának tartalmaznia kell:

- a kizárólag energiatermelés céljára használt növények teljes területét (A3. tábla 1472, 9167 és 9168 termékjelű növények összesített területe);
- az A3. táblában elszámolt más szántóföldi növények (pl. kukorica, repce) területének azon részét, melyet energiatermelés céljából vetettek.

A6. Járható üvegház, fóliaház, fóliasátor területe, május 31-én

FOGALMAK

Járható üvegház és fóliasátor, fóliaház: olyan fix vagy mozgatható, üveg, rideg műanyag vagy fólia borítású termesztőberendezés, amelybe a munkavégzést folytató személy be tud jutni és ott dolgozni képes (üvegház, melegház, fóliaház, fóliasátor).

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

- az időszakosan fedett, illetve időszakosan szabad ég alatt fejlődő növények területét teljes egészében takarás alattiként kell számbavenni;
- a területet **többszöri hasznosítás esetén is csak egyszer** kell kimutatni;

- amennyiben több szinten lehetséges a termesztés, csak az **alapterületet** kell figyelembe venni;
- a gombaterületet a táblában nem szabad elszámolni (azt az A15. tábla 1200. sorában kell szerepeltetni);

Gyümölcsös és szőlőterületek elszámolása, május 31-én

A7. és A8. táblák

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

A gazdaság **használatában** lévő területtel kell elszámolni: a gyümölcsösök esetében az A7. tábla 0600 sorában, míg a szőlő esetében az A 8. tábla 0500. sorában kell feltüntetni az adatot. A táblák kitöltésénél az alábbiakat kell figyelembe venni:

- csak az összefüggő, azonos sor- és tőtávolságban telepített területeket szabad feltüntetni hektár, m² pontossággal;
- az összefüggő területnek a törzses gyümölcsfajok esetében **400 m²**-t, míg a bogyós gyümölcsfajok és a szőlő esetében a **200 m²**-t el kell érnie. A konyhakerten belüli, összefüggő területen lévő gyümölcsöst vagy szőlőt is el kell számolni ebben a táblában, amennyiben a területe fenti mérethatárt eléri vagy meghaladja;
- a területnagyság kimutatásakor a **termő és a még nem termő** területeket kell együttesen elszámolni a táblák „d” oszlopában. A felhagyott, gondozatlan – **már nem termő** – szőlő- és gyümölcsös területeket **nem szabad** a táblákban feltüntetni, azokat az A16. tábla 1010. sor adatába kell beszámítani;
- amennyiben a gazdaság használatában lévő területek mindegyikét vagy egy részét bérliek vagy egyéb jogcímen használják, akkor azok területét a megfelelő sorokban külön is be kell írni, mind a szőlő, mind a gyümölcsös területek esetében;
- a bérlemények területét nemcsak összesítetten, hanem megyei bontásban is fel kell tüntetni a megyék megnevezésével. A táblák „e” oszlopában soronként a földbérleti díjat (Ft/hektár/év) is meg kell adni;
- továbbá külön sorokon kell szerepeltetni azon szőlő- és gyümölcsös területek nagyságát, amelyek öntözhetőek, felszíni vízelvezetésük megoldott illetve talajcsővezeték/drénezettek. A sorok adatai egymástól függetlenül kerüljenek kimutatásra.

A7.1, A7.2 és A8.1. táblák

FOGALMAK

Borszőlő: olyan szőlőfajták tartoznak ide, amelyeket elsősorban bor előállítására termesztenek. Ilyenek, pl. a Rajnai rizling, Olaszrizling, Szürkebarát, Kékfrankos, Cabernet franc, Cabernet sauvignon, Merlot stb. Az étkezési célra is felhasználható borszőlőfajták (pl. Izsáki sárfehér, Mézes fehér stb.) adatait is itt kell kimutatni.

Csemegeszőlő: olyan szőlőfajták tartoznak ide, amelyeket elsősorban friss fogyasztásra szánnak. Ilyenek, pl. az Afuz Ali, Attila, Cardinál, Csabagyöngye, Irsai Olivér stb.

Egyéb szőlő: ide tartoznak az előző két csoportba nem tartozó ún. direkttermő szőlőfajták, pl. a Delaware (fehér, piros), Izabella, Noah, Othello, Feri szőlő stb.

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

Az A7.1 és A7.2 táblákban a **gyümölcssterületeket fajonként**, míg az A8.1. táblában a **szőlőterületeket fajtacsoportonként** kell feltüntetni. A táblák kitöltésénél az alábbiakat kell figyelembe venni:

- a gyümölcsös területek esetében az A7.1 táblában kizárólag a **törzses**, míg az A7.2 táblában a **bogyós** gyümölcsfajokat szabad elszámolni. A szőlőterületek fajtacsoport szerinti megbontására az A8.1. táblában van lehetőség;
- a vegyesen telepített gyümölcsösök esetében a gyümölcsfajonkénti területeket kell beírni, a

következő számítás szerint: gyümölcsfajonként a sor- és tőtávolság szorzatát kell megszorozni a fák számával;

- a területek esetében itt is a **termő (termő korú) és a még nem termő** területeket kell együttesen szerepeltetni a táblák „c” oszlopában, míg a termő területeket külön is ki kell emelni a táblák „d” oszlopában. Minden sorban a „d” oszlop adata **kisebb vagy egyenlő** kell legyen a „c” oszlopban lévő adathoz képest;
- a **számóca** elszámolása nem az *A7.2. táblában*, hanem az **A4. tábla 2047. során** történik;
- ha olyan gyümölcsfaj kerülne elszámolásra, mely a táblákban nincs megnevezve, akkor azon területeket az „Egyéb gyümölcsfa” és/vagy „Egyéb bogycs” sor(ok)on kell feltüntetni;
- a **gyümölcsös** területek esetében a táblák között az alábbi összefüggés teljesüljön: **A7.1 és A7.2 táblák 9999/c** adatösszege = **A7. tábla 0600/d** adatával;
- a **szőlő**területek esetében a táblák között az alábbi összefüggés teljesüljön: **A8.1 tábla 9999/c** adata = **A 8. tábla 0500/d** adatával.

A9. Egyéb ültetvény

FOGALMAK

Faiskola: a szabadföldön, későbbi átültetési céllal termesztett fiatal fás növények területe. Ide tartozik a gyümölcsfaiskola, szőlőalanytelep és oltványiskola, díszfaiskola, erdészeti faiskola (kivéve a gazdaság saját szükségleteire, erdőben található faiskolát), valamint a kertekbe, parkokba, utak vagy árkok szélére való ültetésre nevelt fák és cserjék (sövénynövények, rózsafák, egyéb dísznövények, tűlevelű díszfenyők, beleértve az összes alanyt és magoncot) területe.

Karácsonyfa-ültetvények: a **mezőgazdasági területen** (szántón), kereskedelmi célból ültetett és nevelt fenyőfélék területe. A nem gondozott vagy felhagyott ilyen ültetvény erdőterületnek minősül.

Egyéb ültetvények: a korábban szerepeltetett ültetvénytípusok alá nem tartozó fás növények területe. Ide tartoznak az elsősorban fonásra használt ültetvények (kosárfűz stb.) és a szarvasgomba-termesztésre használt erdők.

Az elszámolás menete:

- a táblában valamennyi, kereskedelmi céllal létesített faiskolai területeket, illetve a gazdaság saját szükségleteinek kielégítésére telepített faiskolai területeket kell elszámolni (kivéve: a gazdaság saját igényeinek kielégítésére telepített, erdőben található erdészeti faiskolákat);
- a gazdaság saját igényeinek kielégítésére telepített, erdőben található erdészeti faiskolákat az A12. tábla 0700 sorában „erdő” művelési ágban kell elszámolni.

Táblán belüli és táblák között fontosabb összefüggések:

- A9. tábla 0430/c adata =< A12. tábla 0700/c adata.

A10. Konyhakert

FOGALMAK

Konyhakert: a gazdaság többi részétől elkülönített terület, amely főként a gazdasághoz tartozó személyek fogyasztásának kielégítését szolgálja (pl.: üzemi konyhán keresztül), innen értékesítésre csak az esetlegesen képződő kis mennyiségű fölösleg kerülhet. (Az esetek többségében területe nem haladja meg az 1500 m²-t.)

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

A kertben termelt takarmánynövények, gabonafélék (pl. kukorica), stb. területeit nem itt, hanem a szántó művelési ágnál kell szerepeltetni!

A11. Gyep

FOGALMAK

Gyep: a rét és legelő művelési ágak területe együttesen, azaz folyamatosan, legalább 5 vagy annál több éve ugyanazon területen elhelyezkedő, kaszálással (rét) vagy legeltetéssel (legelő) hasznosított terület. Ide tartoznak a **nem hasznosított, de jó környezeti és ökológiai állapotban tartás címén támogatásban részesült** gyepterületek is.

Belterjes (intenzív) gyep: olyan kaszálással/legeltetéssel hasznosított terület, amely jó vagy közepes minőségű talajon található, és agrotechnikai művelettel (pl. öntözéssel, trágyázással) teszik alkalmassá az intenzív gazdálkodásra.

Külterjes (extenzív) gyep: olyan állandó rét vagy legelő, amely gyengébb minőségű talajon található. Alacsony fűhozamú gyepterület, amelyet általában nem kaszálnak, csak időszakosan, illetve esetileg legeltetnek.

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

- a tábla 1300. sor „d” oszlopában a saját tulajdonú területeken kívül a bérelt és egyéb jogcímen használt területeket is fel kell tüntetni. Azokat a területeket, melyeket a gazdaság bérebe adott vagy mások használnak, a táblában nem szabad feltüntetni;
- Az „e” oszlopba az 1 hektárra jutó 2013. évi földbérleti díjat, forintban kell beírni. Ha több megyében is bérel gyepet, akkor megyénként adja meg a földbérleti díjat.

A12. Erdő

FOGALMAK

Erdő: erdészeti fa- és cserjefajokkal borított terület, beleértve azokat az **erdei faiskolákat** is, amelyeket a gazdaság **saját felhasználására** az erdőn belül létesített. Erdő művelési ágba tartozik a szélfogó erdősávok, védősávok, élő sövények stb. területe, valamint a **karácsonyfa-ültetvények** területe is, **amennyiben erdőként tartják nyilván**. (A kereskedelmi célú és az erdőn kívül található erdészeti faiskolák számbavétele a szántó művelési ágban történik.) Ide tartozik még a fás szárú erdészeti fafajokkal energiatermelés céljára telepített, valamint a szarvasgomba-termesztéssel hasznosított erdő. **Nem tartozik ide a közös erdő használata.**

A **rövid rotációs idejű erdő** általában 20 évnél rövidebb ideig foglalja el a területet (első vetéstől/telepítéstől a teljes letermelésig, a gyérítést nem beleértve), azt követően kivágják, és a faanyagot energiatermelésre (pl. fűz, nyárfa) és/vagy papíripari (nyárfa) célra használják. Nem tartozik ide a szántóterületen lévő, 5 éven belül kitermelt energiacélú fatermelés.

A13. Nádas

FOGALMAK

Nádas: nádtermeléssel hasznosított, többnyire vízzel borított terület.

A táblában a nádas teljes területével el kell számolni, a betakarítástól függetlenül.

A14. Halastó

FOGALMAK

Halastó: halgazdasági célt szolgáló, lecsapolható terület.

A15. Gomba

Gombatermesztésre használt terület: gombatermesztéssel hasznosított összes **alapterület** (zsákok által elfoglalt terület, gombaágyak területe), amelyet a 2013. május 31-ét megelőző **12 hónap** folyamán legalább egyszer használtak.

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

- az 1200. sorban a gombatermesztéssel hasznosított összes alapterületet kell feltüntetni, függetlenül a termesztés módjától (pince, fólia stb.). Amennyiben a területet a 12 hónap során többször is hasznosították, csak egyszer szabad figyelembe venni;
- fás területen (erdő) történő gombatermesztés (pl. szarvasgomba) területét nem gombaterületként, hanem erdőként (0700) – illetve egyéb ültetvényként (A9. tábla 0430. sor) – kell számba venni.

A16. Nem hasznosított mezőgazdasági terület

FOGALMAK

Nem hasznosított mezőgazdasági terület: korábban hasznosított, de gazdasági, szociális vagy más okokból meg nem művelt és vetésforgóban nem szereplő mezőgazdasági területek, amelyek a gazdaság eszközeivel viszonylag kis ráfordítással újra termelésbe vonhatók (pl.: a parlagterületek). Ide tartoznak a nem hasznosított gyepterületek (a jó környezeti és ökológiai állapotban tartás miatt támogatásban részesülők kivételével) és a már nem termő szőlő- és gyümölcsültetvények.

A17. A gazdasághoz tartozó egyéb terület

FOGALMAK

Egyéb, a gazdasághoz tartozó területek: egyéb területek, pl.: épületek és építmények, gazdasági udvarok, pihenő- és díszkertek, utak és a hozzájuk tartozó árkok, tavak, víztározók, kőfejtők, terméketlen területek stb. összessége, melyek a gazdaság működéséhez szükségesek. A gombatermesztésre használt alapterület, függetlenül a termesztés helyétől (pince, szántóföld, üvegház), is ide tartozik.

A18. Az elmúlt 12 hónap során vásárolt vagy értékesített termőterületek adatai, művelési áganként

FOGALMAK

Vásárolt terület: 2012. június 1. és 2013. május 31. között adásvételi szerződéssel a gazdaság tulajdonába került földterületet kell jelenteni. A vásárolt területekre vonatkozó adatszolgáltatás csak azokra vonatkozik, akik a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 6.§-a alapján földvásárlásra, földtulajdon-szerzésre jogosultak.

Értékesített terület: 2012. június 1. és 2013. május 31. között adásvételi szerződéssel a gazdaság tulajdonából értékesítésre került földterületet kell jelenteni.

Fontos tudnivaló:

A táblában művelési áganként a vásárolt és értékesített terület nagyságát, valamint egységárát kell feltüntetni. Kérjük, hogy a sorok között ne szerepeltessék a rokonok közti (nem piaci) adásvételt, vagy az öröklés útján szerzett földterületeket.

A19.Öntözés

FOGALMAK

Legalább egyszer megöntözött terület: a felmérés referencianapját (2013. június 1.) megelőző 12 hónapban legalább egyszer ténylegesen megöntözött növények területe. Az adatszolgáltatás kiterjed minden öntözésre, tekintet nélkül arra, hogy az öntözés vízdíjfizetés ellenében vagy sem, illetve, saját vagy társulati üzemeléssel történt-e.

Az öntözött területnél **nem kell jelenteni** az öntözött üvegház, fóliaház, fóliasátor illetve konyhakert területét.

A legalább egyszer öntözött terület kisebb vagy egyenlő a művelési ágaknál jelentett öntözhető területek összegénél (A1. tábla 0104-es +A7. tábla 0603-as + A8. tábla 0504-es+ A11. tábla 1304-es sora).

B. ÁLLATTENYÉSZTÉS

A **2013. június 1-jei eszmei időpont** alatt azt kell érteni, hogy ha a kérdőív kitöltése június 15-én történik, a kérdőívre akkor is a június 1-jei állományt kell felírni;

B1. Szarvasmarha

FOGALMAK

Borjú vágásra: minden olyan egyévesnél fiatalabb szarvasmarha, amelyet vágóborjúként értékesítésre vagy saját fogyasztásra borjúként levágásra szánnak.

Vágóüsző: 1–2 éves vagy idősebb nőivarú szarvasmarha, amelyet hústermelés céljából tartanak.

Egyéb üsző: 2 éves és idősebb nőivarú szarvasmarha, amelyet a tehénállomány pótlására szánnak.

Tehén: minden olyan szarvasmarha, amely már egyszer ellett, beleértve az esetleges 2 évesnél fiatalabb teheneket is.

Tejhasznú tehén: kizárólag vagy elsősorban emberi fogyasztás és/vagy feldolgozás céljából tejet termelő tehén. A kiselejtezett tejhasznú tehenek is ide tartoznak, függetlenül attól, hogy az utolsó laktáció és a vágás között hizlalták-e vagy sem.

Húshasznú tehén: fajtajellegénél fogva elsősorban hústermelésre (vágásra) tartott tehén, függetlenül attól, hogy tenyésztésben tartása meghatározott időtartama alatt tejet is ad, vagy kiselejtezett tehenként igázzák.

Kettős hasznosítású tehén: hús- és tejtermelésre egyaránt alkalmas tehén (pl. Magyartarka). A kiselejtezett kettőshasznú tehenek is ide tartoznak, függetlenül attól, hogy az utolsó laktáció és a vágás között hizlalták-e vagy sem.

Az ivartalanított egyedeket a hímivarú sorokon kell elszámolni.

B2. Bivaly

Nőivarú tenyészbivaly: minden olyan nőivarú állat, amely már egyszer ellett.

B3. Ló

A táblában a háta- és versenylovakat, illetve a gazdasághoz tartozó személyek szabadidős tevékenységét szolgáló (pl.: lovaglás, kocsikázás stb.) lovakat is figyelembe kell venni, a pónikat kivéve.

FOGALMAK

Csikó átminősítésig: nemre való tekintet nélkül minden olyan csikó, amely még nem került sem tenyésztésbe, sem igázásra.

Kanca: kortól függetlenül a már tenyésztésbe vett, illetőleg igázásra fogott nőivarú ló.

B4. Sertés

FOGALMAK

Előhasi koca: az a koca, ami most először vemhes.

Üres koca: legalább már egyszer ellett tenyészkoca, amely az eszmei időpontban nem vemhes, ideértve a szoptató kocat is.

Szűz kocasüldő: továbbtenyésztésre kiválasztott kocasüldő.

B5. Juh

FOGALMAK

Bárány választásig: nemre való tekintet nélkül a szopósbárány.

Tejhasznú anyajuh: kizárólag vagy elsődlegesen emberi fogyasztásra és/vagy feldolgozásra alkalmas tejet termelő fajták nőivarú egyede. A kiselejtezett tejhasznú juh is ide tartozik.

Egyéb anyajuh: nem tejhasznú anyajuh.

B6. Kecske

Tejhasznú anyakecske: kizárólag vagy elsődlegesen emberi fogyasztásra és/vagy feldolgozásra alkalmas tejet termelő fajták nőivarú egyede. A kiselejtezett tejhasznú kecske is ide tartozik.

B7. Legeltetés

A táblázatban az **elmúlt egy évben** legeltetett állatok számával és az átlagos legeltetési idővel kell elszámolni.

FOGALMAK

Legeltetett állomány nagysága, darab: a legeltetett állomány nagysága.

Átlagos legeltetési idő: a referencia időszakban átlagosan hány hónapot legeltette a „c” oszlopban jelentett állomány nagyságot.

B8-B11. Tyúk, lúd, kacsa, pulyka

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

Amennyiben 2013. június 1-jén nem tartanak baromfifélet a termelési ciklus **időszakos megszakítása** (pl. a létesítmények egészségügyi tisztítása, betegség kitörése vagy hasonló okok) **következtében, de a közeljövőben folytatni kívánják** a tenyésztést, akkor a kapcsolódó kódokkába 1-es kódot kell írni és B8-tól - B11-ig a táblákat üresen kell hagyni, de a **B14 Állományváltás táblában el kell számolni az elmúlt 5 hónap baromfiállományával.**

A **baromfifélék** esetében a **besorolást** nem ivar szerint kell elvégezni, azaz nem minden nőivarú állat tojó és nem minden hímivarú állat kakas, gúnár vagy gácsér. Azt a baromfifélet, amely már tojást termel vagy termelt, a tojó sorok valamelyikén (3120, 3142, 3150, 3135, 3155) kell szerepeltetni akkor is, ha a tojásrakás átmenetileg szünetel. Amennyiben a hímivarú állatokat nem tenyésztés (termékenyítés) céljára hasznosítják, a megfelelő egyéb soron kell felvenni.

Napos- és növendék, 3 hónaposnál fiatalabb állomány: az adatfelvétel eszmei időpontját megelőző 3 hónapban kelt ki (3116, 3140, 3148, 3133 sorok).

B12. Egyéb állatfajok

Vágógalamb: húzáért tenyésztett, tartott galamb.

B13. Az állattartás jellemzői, 2013. június 1.

A táblába a 2013. június 1-jén tartott állatok számát kell beírni, melynek meg kell egyeznie a B1., B4. és B8. táblákba beírt állatállomány adatokkal.

FOGALMAK

Mélyalom: bármely állatfaj esetében az épület padozatán lévő ürülékkel és vizelettel keveredett nagy mennyiségű alom (szalma, forgács, fűrészpor stb.), melyet általában hosszabb időszakonként (több hónap) távolítanak el.

Ráncpadozat: vájatokkal ellátott fém-, beton- vagy műanyag padló, ami lehetővé teszi, hogy az állati ürülék és a vizelet az alatta lévő csatornába vagy aknába essen, ahol hígtrágyát képez. Lehet teljes felületén és részlegesen ráncszott.

SZARVASMARHA

Kötött tartás: az állatok mozgásukban korlátozottak az istállózás során, folyamatosan az állásokban tartózkodnak. Szilárd- és hígfázisú trágyakezelés esetében az istálló tömör padozata az állat hátsó fele irányába lejt, ahonnan a trágyás almot mechanikus módon távolítják el. Hígtrágyakezelés esetén a padozatban ráncszott csatorna van vagy az egész felület ráncpadozat, így az ürülék és a vizelet a padló alatti gödörbe jut, ahol hígtrágyát képez.

Kötetlen tartás: az állatok szabadon mozognak az istálló teljes területén vagy az azon belül kiképzett terekben. A szilárd- és hígfázisú trágyakezelés jellemzően a mélyalmos – általában vastag réteg szalmán – tartás. A trágyázásra használható almot tipikusan hosszabb időszakokként (többhavonta) távolíthatják el az istállóból, de azon a területen, ahol az állatok takarmányozása és/vagy itatása történik a tisztítás gyakoribb is lehet. Hígtrágyakezelés esetében a trágya és a vizelet a padló alatt található gödörbe kerül a ráncszott padozaton keresztül, ahol hígtrágyát képez, vagy ahonnan tároló tartályokban, derítőben gyűjtik össze.

Egyéb, fel nem sorolt tartás: az összes, a fentiekbe nem tartozó istálló, pl. ridegtartás.

SERTÉS

Egyéb, fel nem sorolt tartás: az összes fel nem sorolt sertéstartó létesítmény. Az olyan hagyományos almon tartás is ide tartozik, ahol az almot (mélyalmot) rendszeresen, rövidebb időközönként távolítják el.

TOJÓTYÚK

Mélyalmos tojóház: egyszerű, zárt épület, ami hőszigetelt és szellőzéssel vagy természetes szellőzéssel ellátott. Legalább a padló egyharmadát alommal kell takarni (pl. vágott szalma, faforgács), kétharmadát pedig ráccsal fedett, ürülék összegyűjtésére alkalmas aknaként. A tojóketrecek, a takarmányozó- és itatóhelyek a ráncszott területen túl vannak elhelyezve, hogy az almot szárazon tartsák.

Ketrecblokk: olyan szellőztetett, világítással ellátott vagy anélküli zárt tartóépület, ahol a tojók egyesével vagy többedmagukkal találhatóak a szintekben és sorokban elrendezett ketrecekben. Az ürülék a ketrec alján átesve az alatta lévő mély aknában vagy csatornában gyűlik, vagy azt szállítószalaggal, illetve más (pl.: tolólappal) rendszerrel eltávolítják. Az ilyen rendszerből származó ürüléket nem keverik egyéb anyaggal (pl. alommal), hanem megszáritva vagy vízzel hígítva használják trágyának.

A ketrecblokkos tartás típusai:

- **trágyakihordó szalagos:** az ürüléket a ketrec alatt lévő szállítószalaggal távolítják el az épületen kívülre. Más mechanikus eljárással – pl. tolólappal – történő ürülékeltávolítás szintén ide tartozik;
- **trágyaaknás:** az ürülék a ketrecek alatt lévő aknába vagy csatornába hullik közvetlenül vagy kaparórendszer segítségével, és ott az itatókból kifolyó vízzel együtt gyűlik. A hígtrágyát csak ritkábban távolítják el;
- **cölöpös:** az ürülék a ketrecek aljából szűkítésekén át egy elkülönített részbe (az épület alsó szintje) potyog, ahol szellőztetéssel szárítva szilárdtrágyát képez. A trágyát bármely alkalmas időben, rendszeresen el lehet távolítani a tojók zavarása nélkül;
- **egyéb:** az előző három típusba nem tartozó ketrecblokkos tartás.

Egyéb, fel nem sorolt tartás: összes, a fenti leírásokba nem tartozó, tojótyúk tartásra szolgáló épület, pl. ráncpadlós szabadterű rendszer, ahol a tojók szabadon mozoghatnak az egész vagy egy nagyobb bekerített területen.

B14. Állatállomány-változás az elmúlt 5 hónapban

A táblában állatfajonként mérlegszerűen le kell vezetni a **2013. január 1.** óta bekövetkezett változásokat.

Ha június 1-jén nem, de **az elmúlt 5 hónapban rendelkezett állatállománnyal** a mérlegszerűség teljesülése érdekében **ezt a táblát feltétlenül ki kell tölteni.**

FOGALMAK

Szaporulat: az istállózott állomány születés után legalább 24 órát élt szaporulata.

Vásárlás továbbtartásra: a tenyésztésre, **továbbtartásra**, hizlalásra vásárolt állatok száma.

Bértartásból növekedés: más gazdaság tulajdonát képező állatállomány továbbtartásra történő átvétele, pénzbeli vagy természetbeni juttatás ellenében vagy a bértartásra átadott állatállomány visszavétele.

Bértartásból csökkenés: saját állatállomány továbbtartásra történő átadása pénzbeli vagy természetbeni juttatás ellenében vagy a bértartásra átvett állatállomány visszaadása.

Vágásra eladott: azon vágóállatok száma, amelyeket a gazdaság, vágásra értékesített.

Vágás: a gazdaságban levágott (**saját termelés**) állatok száma.

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

– a gazdaság **2013. január 1. és 2013. június 1.** közötti állatállomány-változását kell mérlegszerűen elszámolni: „Forrás = Felhasználás”(c+d+e+f=g+h+i+j+k+l+m)

– a „Gazdaságban levágott” (j) oszlopok kitöltésénél a **közvetlen vágásra vásárolt állatokat**, amelyeket megvásárlás után rögtön levágnak, **nem szabad** elszámolni;

– a táblázat „m” oszlopába beírt adatoknak meg kell egyezniük a B1, B3-B6, B8-B11 összesen soraiba, illetve a B12. 3154 és 3184. soraiba beírt adatokkal.

C. ÉPÜLET ÉS GÉPÁLLOMÁNY

Ebben a fejezetben a **gazdaság tulajdonában** lévő, illetve a **gazdaság által használt** épületekről és gépekről kell számot adni.

Közös tulajdon esetében csak a **legnagyobb tulajdoni hányaddal** rendelkezőnél kell az épületet, gépet számbavenni.

A **tulajdonra** vonatkozó kérdések **2013. június 1-re**, a **használatra** vonatkozó kérdések az **elmúlt 12 hónapra** vonatkoznak.

C1. Mezőgazdasági épületek

A tábla „c” és „d” oszlopába a 2013. június 1-én a **gazdaság tulajdonában** lévő épületek és építmények adatait kell beírni függetlenül attól, hogy a gazdaság használatában vannak–e, vagy sem.

A gazdaság tulajdonában lévő nem használt épületek esetében kérjük a **használható állapotú**, azaz minimális ráfordítással (takarítás, festés, stb.) újra használatba vehető **épületeket** is szerepeltessék a táblában. Saját tulajdonként kell feltüntetni azon **lízingelt épületeket** és építményeket is, amelyek a lízingszerződés lejáratát után a gazdaság tulajdonába kerülnek. **Közös tulajdonban** lévő épületek, építmények esetében csak a legnagyobb tulajdoni hányaddal rendelkezőnél kell az épületet számbavenni. Azonos tulajdoni hányaddal rendelkezők esetében az építményt annak a tulajdonosnak kell jelentenie, akinek a neve az abc sorrendben előbb áll.

Ha a gazdaság az elmúlt 12 hónapban **használt más, nem a saját tulajdonában lévő épületeket**, építményeket, azt a tábla „e” oszlopába jelölje 1-el.

Az épületeket és az építményeket annak megfelelően kell besorolni, hogy azokat az elmúlt egy évben mire használták és nem aszerint, hogy milyen célra építették, illetve alakították át. Például, ha juhhodályban baromfit tartottak azt a baromfiólnál kell jelölni. Nem tartoznak a mezőgazdasági

épületek közé a lakás céljára használt épületek. Amennyiben a lakóépület egy részét (elsősorban) mezőgazdasági célra hasznosítják (pl. padlást terménytárolásra, toldalék ól, stb.), akkor ezen épületrészeket is számba kell venni. Minden épületet és építményt csak a tábla egyik sorában szabad figyelembe venni. Többcélú hasznosítás esetén csak a fő hasznosításnak megfelelő sorban szabad szerepeltetni.

Tömbépület esetén az épület számát és befogadóképességét meg kell osztani a tényleges hasznosításnak megfelelően. Többszintes épület esetében a szintenként mért és összegzett területet, férőhelyet, stb. kell jelenteni (pl. ketreces sertéshizlaló-, tojóház, stb.)

A **01-19. sor „c” oszlopába** az épületek számát minden esetben darabban kell megadni.

A **01-03. és 05. sor „d” oszlopába** az istálló/ól/hodály kapacitását férőhelyben, **04. sor „d” oszlopába** a baromfiól kapacitását négyzetméterben kell megadni.

A szerves trágya-tároló **06-08. soraiba** a tárolandó trágya halmazállapota (állaga) alapján kell a tárolók számát darabban a „c” oszlopba, a 06. sor kapacitását a „d” oszlopba m²-ben, a **07-08. sor** úrtartalmát a „d” oszlopba m³-ben beírni.

FOGALMAK

Szilárdtrágya a hagyományos almos állattartás mellett az állatok ürülékéből és az alomanyagból megfelelő kezeléssel előállított szerves trágya.

Trágyalé a hagyományos állattartás mellett keletkezett folyékony szerves trágya, mely az alomanyag által fel nem szívott vizeletből és csurgalék levekből áll.

Hígrágya az almozás nélküli állattartás közben keletkezett folyékony halmazállapotú szerves trágya, mely bélsárból, vizeletből és a trágya eltávolítására felhasznált vízből áll.

A **09. sor „d” oszlopába** a fejőház kapacitását fejőállásban (darab) kell megadni.

A **10-11. sor „d” oszlopába** a terménytároló kapacitását m²-ben kell megadni.

A **12. sorban** a silók számát (szálas- és szemestakarmány tárolására egyaránt) darabban a „c” oszlopba, a befogadóképességét m³-ben a „d” oszlopba kell beírni.

A **13-14. sorban** minden szárítót meg kell adni (szálastakarmány, szemes termény, zöldség, gyümölcs, dohány, stb.), attól függően, hogy hideg, illetve meleg levegővel működik. A hideglevegős terményszárító kapacitása tonna, a meleglevegősé tonna/óra.

A **15. sor „d” oszlopában** a takarmánykeverő kapacitását tonna/óra-ban kell megadni.

A **16. sor „d” oszlopában** a bortároló helyiségek kapacitását m²-ben kell jelenteni. A lakóház alatt lévő borpincét is össze kell írni.

A **17. sor „d” oszlopában** a tároló edények (hordó, tartály, stb.) összes kapacitását hl-ben kell megadni.

A **18. sor „d” oszlopában** a raktár (pl. műtrágya-, növényvédőszer-, alkatrész-raktár) kapacitását m²-ben kell jelenteni.

A **19. sorba** minden olyan mezőgazdasági épületet be kell írni, amelyek az előzőekben nem voltak felsorolva (pl.: mérlegház, nyitott vagy zárt szín, gombatermesztésre használt pince vagy épület, üzemanyag-tároló, műhely). A kapacitást a „d” oszlopban m²-ben kell megadni.

C2. Mezőgazdasági célú gépállomány

A tábla „c” és „d” oszlopába a 2013. június 1-én a **gazdaság tulajdonában** lévő gépek és

berendezések adatait kell beírni függetlenül attól, hogy a gazdaság használatában vannak-e, vagy sem. A gazdaság tulajdonában lévő nem használt gépek esetében kérjük a **használható állapotú**, újra használatba vehető **gépeket** is szerepeltessék a táblában. Saját tulajdonként kell feltüntetni azon **lízingelt gépeket** és berendezéseket is, amelyek a lízingszerződés lejáratát után a gazdaság tulajdonába kerülnek. **Közös tulajdonban** lévő gépek, berendezések esetében csak a legnagyobb tulajdoni hányaddal rendelkezőnél kell a gépet számbavenni. Azonos tulajdoni hányaddal rendelkezők esetében a gépet annak a tulajdonosnak kell jelentenie, akinek a neve az abc sorrendben előbb áll.

Ha a gazdaság az elmúlt 12 hónapban **használt más, nem a saját tulajdonában lévő gépeket**, berendezéseket, azt a tábla „**e**” oszlopában jelölje 1-el.

A **21-39. sor „c” oszlopában** a gépek számát minden esetben darabban kell megadni.

A tábla **21-26. sorában** teljesítménykategóriák szerint kell jelenteni az erőgépek számát. A „d” oszlopban az egyes kategóriákba tartozó erőgépek összteljesítményét kell megadni kW-ban. Ha a gép teljesítménye csak lóerőben (LE) áll rendelkezésre, akkor azt be kell szorozni 0,74-el. A 21. sorba a kerti traktorokat is be kell írni.

A **27. sorban** a talajművelő gépek sorába mindazokat az eszközöket kell beírni, amelyeket a talaj-előkészítés során alkalmaznak (pl. eke, tárcsa, kombinátor, kultivátor, borona, henger, rögtörők stb.).

A **29. sorban** kell elszámolni a szemes termények (pl. gabonafélék) betakarítására használt arató-cséplő gépeket (kombájnokat).

A **30-31. sorban** a betakarítógépekhez soroljuk a zöldségbetakarító, a szálatakarmány betakarító, a cukorrépa betakarító stb. gépeket, attól függően, hogy önjáróak-e vagy vontatottak.

A **32. sorban** kell számbavenni az egyéb önjáró mezőgazdasági gépeket (pl. növényvédő- és meliorációs gépek, rakodógépek, targonca).

A **33. sorba** az egyéb vontatott és függesztett mezőgazdasági gépeket kell az előzőekben felsoroltakon kívül beírni (pl. bálázógépek, kaszálógépek, rendkezelők és növényvédelmi gépek, vontatott futószalag, pótkocsi).

A **34-36. sorban** az elsősorban mezőgazdasági célra használt tehergépkocsikat kell figyelembe venni a tonnában mért kapacitásuk szerint.

A **39. sorba** kell beírni a rotációs kapákat, motoros kultivátorokat, kaszálógépeket: saját motorjával hajtott, két tengelynél kevesebbrel rendelkező gépek.

D. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

D1. Folytat termékfeldolgozást és egyéb nem mezőgazdasági tevékenységet?

FOGALMAK

Nem mezőgazdasági tevékenység: minden olyan rendszeresen végzett, nem mezőgazdasági tevékenység, amely a gazdasághoz kapcsolódik – pl.: használja a területét, épületeit és gépeit vagy a gazdaságban előállított termékeket – és annak működésére, jövedelmezőségére hatással van. Ha csak a gazdaság munkaereje kerül felhasználásra a nem mezőgazdasági tevékenység során, az nem minősül gazdasággal összefüggő tevékenységnek. Ha a tevékenység csak eseti jelleggel fordul elő, azt nem szabad figyelembe venni.

Hús-, tej-, gyümölcs- és zöldségfeldolgozás: a saját gazdaságban előállított és vásárolt élő állat, tej, gyümölcs, zöldség feldolgozása a gazdaság eszközeivel, berendezéseivel. A gazdaságban végzett disznóvágás is húsfeldolgozásnak minősül. Ide tartozik a gyümölcsborok előállítása, illetve pl. a befőtt, lekvár készítése is.

Borkészítés, borpalackozás: vásárolt szőlőből és/vagy mustból való borkészítés, illetve saját termelésű és vásárolt szőlőből készített bor palackozása. Ha csak saját szőlőből készít bort palackozás nélkül, azt a kérdőíven nem szabad szerepeltetni.

Egyéb élelmiszeripari tevékenység: gabonaörlés, szeszfőzés, sörgyártás stb.

Takarmánykeverés: a gazdaság által megtermelt és vásárolt szemes termények örleményéből, fehérjetakarmányokból, illetőleg takarmány-kiegészítők és egyéb takarmány-alapanyagok felhasználásával, feletetésre közvetlenül alkalmas, a haszonállatok tápanyagigényének kielégítésére szolgáló takarmánykeverékek (tápok) előállítása.

Erdőgazdálkodás: a gazdaság munkaerejét és az általában mezőgazdasági célra használt gépeket, eszközöket is felhasználva végzett erdészeti tevékenység. **Erdészeti tevékenységnek**

minősül az erdő fásítása, felújítása, gyérítése, fenntartása, valamint az erdei bokor és más fás növényi faanyag termelése és az erdei faiskola működtetése.

A speciális erdészeti gépekkel végzett erdészeti tevékenység nem minősül közvetlenül kapcsolódó nem mezőgazdasági tevékenységnek.

Fafeldolgozás: nyersfa feldolgozása az üzemben (fűrészáru előállítása stb.). A további feldolgozás (pl. a faanyagból történő **bútorkészítés**) **nem** tartozik ide, hanem „kézművességnek” tekinthető.

Vendégfogadás, vendéglátás: a falusi turizmussal kapcsolatos valamennyi tevékenység (szállásadás, sport, üdültetéssel kapcsolatos tevékenységek), amelyekhez a gazdaság területét, épületeit vagy egyéb erőforrásait használják.

Vásárlás és változatlan formában való továbbértékesítés (kereskedelem): mezőgazdasági termékek vétele és azok változatlan formában való újraértékesítése. (A kereskedelmi tevékenység keretében a termékeket legfeljebb csak csomagolják és kiszerelik, ezen kívül semmilyen lényeges átalakításukra nem kerül sor.) A nem mezőgazdasági termékek kereskedelmét nem szabad figyelembe venni.

Fuvarozás, szállítás: a gazdálkodást szolgáló eszközökkel való fuvarozás, szállítás értendő ezen tevékenység alatt.

A gazdaság eszközeivel másoknak végzett tevékenység (szerződéses munka): a mezőgazdasági ágazaton kívül végzett szerződéses munka, amelynek során rendszerint a gazdaság eszközeit használják, pl. **hőeltakarítás**, a tájkép megőrzése vagy környezetvédelmi szolgáltatások stb.

Megújuló energia-termelés: energia nyerése céljából végzett tevékenység, amely nem hagyományos energiahordozók felhasználásával keletkezik (pl. biogáztermelés, napkollektor, szélmotor stb. alkalmazása). A gazdaság saját szükségleteire előállított energia termelése vagy energiatermelésre alkalmas nyersanyag értékesítése nem tartozik ide. Ugyancsak nem szabad figyelembe venni a szélmotor felállításához szükséges földterület bérbe adását.

Kézművesség: kézműipari tevékenység, pl. kosárfonás, népművészet, faanyagból történő bútorkészítés stb.

Haltermelés: a természetes és mesterséges vizeken végzett haltenyésztés. **Nem** tartozik ide a **sport- vagy hobbihorgászat**.

Egyéb tevékenység: olyan, a gazdaság által végzett nem mezőgazdasági tevékenység, ami az előző kategóriák egyikébe sem sorolható be.

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

- a táblában a gazdaságban az összeírást megelőző 12 hónapban végzett tevékenységekkel kell elszámolni;
- a táblában minden olyan nem mezőgazdasági tevékenységgel el kell számolni, amely **kapcsolódik a gazdaság erőforrásaihoz** (munkaerő, terület, épületek, gépek stb.), **vagy a gazdaságban megtermelt termékek feldolgozását jelenti**;
- nemleges válasz (4) esetében is mindenhol be kell írni a kódot és **nem maradhat** a táblában **üresen kódkocka**.

D2. Becsülje meg a nem mezőgazdasági tevékenységeinek (D1. tábla) arányát a gazdaság összes termeléséhez viszonyítva!

A kitöltésnél az alábbiakra kell figyelni:

- a gazdaságban az összeírást megelőző 12 hónapban általában végzett tevékenységekkel kell elszámolni, ha tehát egy nem mezőgazdasági tevékenység (pl.: fuvarozás) csak véletlenszerűen fordult elő, akkor azt nem kell figyelembe venni;
- a százalékos arány becslése: a gazdaság nem mezőgazdasági tevékenységeiből (lásd D1. tábla) származó bevételt osztani kell a gazdaság összes (termelésből és közvetlenül kapcsolódó nem mezőgazdasági tevékenységből származó) bevételével;
- mindkét bevétel tartalmazza a közvetlen támogatásokat (kivéve a beruházási támogatásokat);
- a gazdasághoz közvetlenül nem kapcsolódó jövedelmek (pl. foglalkoztatásból származó és tőkejövedelem, társadalmi transzferek, illetve az esetenkénti egyéb jövedelemszerző tevékenységek) nem tartoznak ide;

- ha a D1. táblában csak (4)-es kód került beírásra, akkor itt csak (0) kód szerepelhet.

D3. Vett igénybe vagy nyújtott mezőgazdasági szolgáltatást?

FOGALMAK

Növénytermesztési szolgáltatás: öntözés, talajmunkák, szántás, vetés, ültetés, telepítési tevékenység, melioráció, takarmánynövények és melléktermékek szárítása, tartósítása, tárolása, előkészítése, növények piacra való elsődleges előkészítő műveletei, növények ápolása. **Nem része a növénytermesztési szolgáltatásnak:** kertek, parkok, sportolási és hasonló célú zöldterületek létesítése, ültetése, gondozása.

Állattenyésztési szolgáltatás: ketrecek, ólak tisztítása, állatok bértartása, birkanyírás, baromfiszexálás, tolltépés, mesterséges és természetes megtermékenyítés, illetve egyéb állattenyésztési szolgáltatás. Az **állat-egészségügyi ellátás** és az **állatok beoltása nem része** az állattenyésztési szolgáltatásoknak.

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

- a táblában a gazdaságban az összeírást megelőző 12 hónapban nyújtott, illetve igénybe vett szolgáltatásokkal kell elszámolni;
- csak az ellenérték (pénz vagy természetbeni juttatás) fejében igénybe vett és másnak végzett mezőgazdasági szolgáltatást szabad itt számba venni még akkor is, ha annak ellenértéke nem került kifizetésre;
- mezőgazdasági gépek kezelőszemélyzet nélküli kölcsönzése nem számít mezőgazdasági szolgáltatásnak.
- a táblában lévő kódokockák kitöltése kötelező.

D4. Használ-e a gazdaságban megújuló energiatermelő berendezéseket?

FOGALMAK

Megújuló energia: a természeti folyamatokból nyert energia.

Szélergia: a szél mozgási energiájának felhasználásával előállított energia. Szélergia-termelő berendezés a szélturbina, illetve a szélből nyert közvetlen mechanikai energiát előállító egyéb berendezés.

Biomassza: szilárd, folyékony vagy gáz halmazállapotú szerves, nem megkövült biológiai eredetű anyag, amelyet hő, elektromosság vagy közlekedési üzemanyag előállítására használnak.

Biometán-termelés: biomasszából biogáz (metán) termelése. Ide tartozik az állati hígtrágyából és/vagy vágóhídi hulladékból, sörfőzdek és egyéb agro-élelmiszeripari hulladékból, a személtlerakással, illetve szennyvíziszapból anaerob erjedéssel termelt gáz.

Napenergia: a Nap sugárzásából szoláris fotoelektromos cellával és termikus eljárással nyerhető energia.

Vízenergia: a víz potenciális és mozgási energiájából általában elektromos áramként nyerhető energia. A szivattyús tárolóval nyert energia is ide tartozik.

Egyéb megújuló energiaforrások: ide tartozik többek között a **geotermikus energia**, amely a földkéregből történő hőkibocsátás, általában melegvíz vagy forrás formájában jelenik meg.

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

- a tábla kitöltésekor az összeírást megelőző 12 hónapban használt megújuló energiatermelő berendezéseket kell figyelembe venni;
- tartalmazza a piacra termelő (hálózathoz kapcsolódó) és saját mezőgazdasági termeléshez használt (hálózathoz nem kapcsolódó) berendezéseket;
- nem kell figyelembe venni a gazdasághoz tartozó területen elhelyezett berendezést, amennyiben a szervezet nem vesz részt az energiatermelésben, hanem csak bérleti díjat kap a területért;
- a több gazdaság által közösen használt berendezések is ide tartoznak;

- nem tartozik ide a kizárólag a gazdaság háztartásában használt berendezés, pl. hő-rendszerhez napelemekkel termelt meleg víz előállítására;
- amennyiben a gazdaság nyersanyagot termel egy másik gazdaság tulajdonát képező megújuló energiát termelő berendezéshez, csak akkor kell felvenni ezt a tevékenységet, ha a megfigyelt gazdaság a termelésben saját beruházással részt vesz.
- a táblában lévő kódok kiegészítése kötelező.

E. MUNKAERŐ

E1. Mezőgazdasági munkát végző, fizetett munkaerő a ledolgozott munkaidő és nemek szerint

FOGALMAK

A gazdaság irányítója: az a személy, aki a gazdaság rendszeres napi működéséért felelős. A gazdaság irányítója csak egyetlen személy lehet.

Állandó alkalmazott: minden olyan (teljes és részmunkaidőben foglalkoztatott) személy, aki a megfigyelt gazdaságban az összeírást megelőző 12 hónapban minden héten rendszeresen mezőgazdasági munkát végzett – függetlenül a munkahét hosszától, és ezért (pénzbeli vagy természetbeni) juttatásban részesült.

Ide tartoznak azok a személyek is, akik az alábbi okok miatt nem tudtak az egész időszakban dolgozni:

- a gazdaságban 12 hónapnál rövidebb ideje dolgozó munkavállaló vagy aki a felvételt megelőző 12 hónap folyamán munkahelyet változtatott;
- szabadság, betegség, baleset miatti hiányzás vagy halálozás;
- a gazdaság teljes munkabeszűntetése előre nem látható ok (árvíz, tűz stb.) miatt.

Időszaki alkalmazott: az állandó alkalmazottaktól eltérően **szézonális munkát** (betakarítás, metszés stb.) végeznek a gazdaságban.

Nem a gazdaság közvetlen alkalmazásában álló, fizetett munkaerő: olyan mezőgazdasági munkát végző személy, akit nem közvetlenül a gazdaság alkalmaz, hanem egy harmadik fél (pl. beszállító alkalmazottja) vagy önálló vállalkozó. Ide tartoznak azok a személyek is, akik más személy vagy cég megbízásából végeznek munkát a megfigyelt gazdaságban.

Mezőgazdasági végzettség: az iskolarendszerben és iskolarendszeren kívül ténylegesen megszerzett legmagasabb mezőgazdasági végzettség, amelynek a szintje lehet:

- **gyakorlati tapasztalat:** a gazdaságban végzett, többéves gyakorlati munka során szerzett tapasztalat.
- **alapfokú:** az arany- és ezüstkalászos gazdaképző, egyéb mezőgazdasági tanfolyam.
- **középfokú:** az állategészségügyi, állattenyésztő, általános mezőgazdasági, baromfitenyésztő, belovagló, borász, lovas-túra-vezető, erdészeti, erdőgazdasági, vadgazdálkodási, mezőgazdasági-gimnáziumi, gyümölcsstermesztő kertész, méhészt, mezőgazdasági gépész, növénytermelő-növényvédő gépész, öntözéses növénytermesztő gépész, sertés-tenyésztő, szarvasmarha-tenyésztő, szőlőtermesztő, zöldségtermelő, mezőgazdasági szakon szerzett érettségi (képesítő) bizonyítvánnyal, illetve szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkezők. Itt kell jelteni a mezőgazdasági szakmunkásokat, technikusokat, szaktechnikusokat is.
- **felsőfokú:** mezőgazdasági egyetemi, főiskolai, mezőgazdasági akadémiai, állatorvosi, erdőmérnöki (üzemmérnöki) oklevéllel, diplomával rendelkezők. A felsőfokú mezőgazdasági technikumot végzettek is ide kell sorolni.

Szakképzés: képzési rendszer keretében végzett tanulmányok, amelyek fő célja új szakképzettség megszerzése a gazdálkodási tevékenység vagy a gazdasághoz közvetlenül kapcsolódó

tevékenységek fejlesztésére vonatkozóan. A szakképzésre általában szervezett formában, a gazdaságtól jól elkülönülten (oktatóközpontban stb.) kerül sor.

A gazdaságban ledolgozott munkaidő: az időmennyiség, amit a gazdaságban ténylegesen **mezőgazdasági munkával** töltöttek. A D1. táblában szereplő nem mezőgazdasági tevékenységek során végzett munkát itt nem szabad figyelembe venni.

Mezőgazdasági munka: mezőgazdasági termékek termelése, mezőgazdasági szolgáltatás nyújtása, illetve a mezőgazdasághoz szorosan kötődő egyéb tevékenységek összessége, ilyenek pl.:

- munkavégzés a földeken (szántás, kaszálás, növényvédelem, betakarítás stb.);
- állattartás (takarmány-előkészítés és -szétosztás, fejés, állatgondozás stb.);
- a gazdálkodással kapcsolatos szervezési és irányítási feladatok végzése;
- karbantartó munka (a gazdasághoz tartozó épületeken, gépeken, berendezéseken stb.);
- a gazdaságban végzett munka, amely a mezőgazdasági termelés folytatásaként értelmezhető (pl. a saját előállítású mezőgazdasági termékek tárolása, piacra való előkészítése stb.);
- olyan munka, amely a gazdaság munkaerejének és eszközeinek bevonásával történik (saját előállítású termékek értékesítése, szállítása).

A tábla kitöltésénél az alábbiakra kell figyelni:

- az adatokat a **2012. június 1. és 2013. május 31.** közötti időszakra vonatkozóan kell megadni;
- a gazdaságban ledolgozott tényleges munkaidő kiszámításához és kitöltéséhez a „Munkaidő-számítási táblázat” nyújt segítséget;

Munkaidő-számítási táblázat:

Ledolgozott munkaidő	hónapok											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
óra/nap	munkanap éves szinten											
0.25	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	11
0.5	2	4	6	8	10	11	13	15	17	19	21	23
0.75	3	6	9	11	14	17	20	23	26	29	31	34
1	4	8	11	15	19	23	27	30	34	38	42	46
1.5	6	11	17	23	29	34	40	46	51	57	63	68
2	8	15	23	30	38	46	53	61	68	76	84	91
2.5	10	19	29	38	48	57	67	76	86	95	105	114
3	11	23	34	46	57	68	80	91	103	114	125	137
3.5	13	27	40	53	67	80	93	106	120	133	146	160
4	15	30	46	61	76	91	106	122	137	152	167	183
4.5	17	34	51	68	86	103	120	137	154	171	188	205
5	19	38	57	76	95	114	133	152	171	190	209	228
6	23	46	68	91	114	137	160	183	205	228	251	274
7	27	53	80	106	133	160	186	213	240	266	293	319
8	30	61	91	122	152	183	213	243	274	304	335	365
10	38	76	114	152	190	228	266	304	342	365	365	365
12	46	91	137	183	228	274	319	365	365	365	365	365
Ledolgozott munkaidő	hónapok											
nap/hó	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	munkanap éves szinten											
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	37
4	4	8	12	16	20	24	28	32	37	41	45	49
5	5	10	15	20	25	30	35	41	46	51	56	61
10	10	20	30	41	51	61	71	81	91	101	112	122
20	20	41	61	81	101	122	142	162	183	203	223	243
30	30	61	91	122	152	183	213	243	274	304	335	365

- **Példák** a gazdaságban **ledolgozott tényleges munkaidő** kiszámításához és kitöltéséhez (a kiszámítás az óra/nap és nap/hó tábla alapján egyaránt kiszámítható):
 - ha egy állandóan alkalmazott férfi egész évben havi 20 napot dolgozott, ami a segéd tábla alapján évi 243 nap, az E1. tábla 02. sorának „k” oszlopába egyest kell beírni (lásd nyilak).
 - Ha egy időszaki alkalmazott nő 4 hónapon keresztül napi 8 órában dolgozott, ami a segéd tábla alapján évi 122 nap, az E1. tábla 03. sorának „h” oszlopába egyest kell beírni (lásd nyilak).

F. AZONOSÍTÓ ADATOK

F.3. A gazdaság földrajzi elhelyezkedése

FOGALMAK

A gazdaság földrajzi elhelyezkedése: a gazdaság ott helyezkedik el, ahol a mezőgazdasági termelés egésze vagy nagyobb hányada folyik.

Földterület, vagy épület, építmény azonosítója:

- **MEPAR-** (Mezőgazdasági Parcella-azonosító Rendszer) blokkazonosító területalapú támogatásban részesülő gazdálkodók esetében.
- **Helyrajzi szám:** ingatlan nyilvántartásban szereplő azonosító (alátörés/alrészlet). Helyrajzi szám szerepeltetése esetén szükséges az irányítószám és településnév megadása is, amely alatt a település hivatalos nevét kell érteni. Így például, ha egy régebben önálló település beolvadt egy másikba, akkor az új, integráló település nevét kell beírni (pl. Szeged és nem Szőreg).

F31. Csak a székhelyén (az előlapon megadott címen) végez mezőgazdasági tevékenységet?

Amennyiben a szervezet csak az előlapon megadott címen végez mezőgazdasági tevékenységet, a kódokockába 1-est, ha azon kívül (is) 0-át kell beírni. 1-es kód esetén a kérdőív kitöltését az F4-es kérdéssel kell folytatni.

F32. Ha a székhelyén kívül végez mezőgazdasági tevékenységet, kérjük adja meg a földterület, vagy épület, építmény elhelyezkedésének azonosítóját. Ha több helyen is végez mezőgazdasági tevékenységet, akkor a legjelentősebb azonosítóját adja meg.

Ha a gazdasági szervezet az előlapon megadott címen kívül (is) végez mezőgazdasági tevékenységet, a gazdaság földrajzi elhelyezkedését az alábbiak szerint kell meghatározni:

1. A földterület, épület vagy építmény azonosítóját kell megadni.
2. Ha a gazdasági szervezet termelése több helyen történik, a legjelentősebbet kiválasztva kell a kért adatokat közölni.

Az, hogy melyik parcella vagy mezőgazdasági rendeltetésű épület, épületcsoport a „**legjelentősebb**”, a gazdaság megítélésétől függ, de mindenképpen komplex módon kell értelmezni. A „legjelentősebb”-nek tekinthető az adott gazdasági szervezet számára a legnagyobb gazdasági jelentőséggel bíró tevékenység (pl.: árbevétel, érték alapján), ugyanakkor a legnagyobb termelőeszköz-lekötést (földterület-használat, állatállomány stb.) is jelentheti.

- Ha a gazdasági szervezet legnagyobb földterülete több helyrajzi számon összefüggően helyezkedik el, akkor csak az egyik – lehetőség szerint a legnagyobb területű – szerepeltetése szükséges.

- Amennyiben a gazdasági szervezet által használt földterület különböző településeken, régiókban helyezkedik el, hasonló elvek szerint kell eljárni.

F33. A székhelyén kívül végzett mezőgazdasági tevékenysége fontosabb, mint a székhelyén végzett?

Amennyiben a gazdasági szervezet az előlapon megadott címén kívül végzett mezőgazdasági tevékenysége fontosabb, mint a székhelyén végzett a kódokkába 1-est, ha nem 0-át kell beírni (abban az esetben, ha a mezőgazdasági termelés a székhelyén és azon kívül is folyik).

F.4. Kapott a gazdaság 2010-2012-ben területalapú vagy vidékfejlesztési támogatást?

A táblázatba azok nevét és MVH regisztrációs számát kell beírni, akik a gazdaságra vonatkozóan 2010-2012-ben területalapú vagy vidékfejlesztési támogatást kaptak.

F.5. Folytat ellenőrzött biogazdálkodást a gazdaság területén?

A táblázatban fel kell sorolni azok nevét és Biogazdaság nyilvántartási számát, akik 2013-ban ellenőrzött biogazdálkodást végeztek.

FOGALMAK

Ellenőrzött biogazdálkodás: azok a területek és állatállomány, melyeket az arra hivatott szervezet (Biokontroll Hungária Kht., illetve Hungária Ökogarancia Kft.) biogazdálkodásra átállt, illetve átállás alatt lévő területnek minősített.

F6. Kapott az értékesítésért kompenzációs felárat 2012-ben?

FOGALMAK

Kompenzációs felár: Termékértékesítés és szolgáltatás nyújtása után az átvevő, illetve igénybevevő adóalany köteles az áfa tv.-ben meghatározott mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany részére a felvásárlási áron felül, de az ellenérték részeként kompenzációs felárat fizetni (növényi termékek után 12%, élő állatok, állati termékek, illetve szolgáltatások után 7%). A mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany e tevékenysége tekintetében áfa fizetésre nem kötelezett, de adólevonási jogát sem gyakorolhatja. Az EVA hatálya alá tartozó egyéni és társas vállalkozások, ha mezőgazdasági tevékenységet végeznek kompenzációs felárat nem kaphatnak.

Az elszámolás menete:

- ha a gazdaság **csak saját fogyasztásra termel**, akkor erre a kérdésre **nem kell válaszolni**; a kódokkába üresen marad;
- ha a termelő az értékesítés vagy szolgáltatásnyújtás után kap kompenzációs felárat, a kód 1-es;
- ha a termelő nem kap kompenzációs felárat, akkor a 2-es vagy 3-as kódot kell használni, attól függően, hogy általános szabályok szerint adózó áfa adóalany, vagy eva adóalany;
- ha a termelő kizárólag olyan átvevőknek értékesíti a termését, amelyek nem fizetnek kompenzációs felárat (pl. a termelő csak közvetlenül a végső fogyasztónak (piacon vagy háztól), vagy egy másik termelőnek értékesíti a termését), akkor a 4-es kódot kell használni.